

ODPIS

Sygn. akt VIII U 5768/13

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie : Przewodniczący SSO Maciej Nawrocki

Protokolant st. prot. sąd. Magdalena Pelz

po rozpoznaniu w dniu 9 maja 2017 r. w Poznaniu

odwołania **M. G.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

z dnia 30 października 10.2013r., nr (...)

znak:(...)

w sprawie **M. G.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym i podstawę wymiaru składek

1. Zmienia zaskarżoną decyzję:

(a) **w punkcie 1/, w ten sposób, że stwierdza, iż M. G. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresach od dnia 27 sierpnia 2007 r. do dnia 19 kwietnia 2009 r. oraz od dnia 20 maja 2010 r. do dnia 4 września 2013 r.**

(b) **w punkcie 2/, w ten sposób, że stwierdza, iż podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (kolumna 1) i ubezpieczenie zdrowotne (kolumna 2) za okresy podlegania tym ubezpieczeniom wynosi:**

okres	kolumna 1	kolumna 2
08/2007	45,29 zł	2.053,34 zł
09-11/2007	280,80 zł	2.109,46 zł

12/2007	280,80 zł	2.168,30 zł
01-02/2008	337,80 zł	2.168,30 zł
03-05/2008	337,80 zł	2.328,80 zł
06-08/2008	337,80 zł	2.287,40 zł
09-11/2008	337,80 zł	2.364,27 zł
12/2008	337,80 zł	2.392,76 zł
01-02/2009	382,80 zł	2.392,76 zł
03/2009	382,80 zł	2.491,57 zł
04/2009	242,44 zł	2.491,57 zł
05/2010	730,68 zł	2.592,46 zł
06-12/2010	1.887,60 zł	2.592,46 zł
01-12/2011	2.015,40 zł	2.704,31 zł
01-12/2012	2.115,60 zł	2.828,31 zł
01-08/2013	2.227,80 zł	2.908,13 zł
09/2013	297,04 zł	2.908,13 zł

1. *W pozostałym zakresie odwołanie oddala;*

2. *Przyznaje adwokat M. S. ze środków Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 73,80 zł brutto (siedemdziesiąt trzy złote osiemdziesiąt groszy) tytułem wynagrodzenia za pełnienie czynności kuratora dla odwołującego nieznanego z miejsca pobytu*

SSO Maciej Nawrocki

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 października 2013 r., nr (...), znak (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P., na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1-3 oraz art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 8 ust. 6 pkt 1 oraz art. 18 ust. 8 i 9, art. 18a ust. 1, art. 20 ust. 1

ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.; dalej: ustawa o sus) oraz art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 645 ze zm.; dalej: ustawa o promocji zatrudnienia...) oraz art. 81 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1793 ze zm.; dalej: ustawa o świadczeniach...), stwierdził, że M. G. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia 27 sierpnia 2007 r. oraz określił podstawę wymiaru składek za okres od 08/2007 do 01/2013

Uzasadniając wskazał, iż M. G. posiada uprawnienia do prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej od dnia 27 sierpnia 2007 r. pod nazwą (...). Dnia 11 maja 2012 r. ubezpieczony dokonał zmiany we wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, wskazując jako firmę (...)- (...). Jednocześnie M. G. nie dokonał zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego. Nie sporządził także dokumentów rozliczeniowych. Natomiast Urząd Skarbowy P. poinformował, że M. G. figuruje w urzędzie jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność od dnia 27 sierpnia 2007 r. Brak jest informacji na temat zawieszenia działalności. Organ rentowy wskazał także okres podlegania ubezpieczeniom społecznym oraz podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne ustalonej w wysokości 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę (za pierwsze 24 miesiące prowadzenia działalności) oraz 60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (po upływie pierwszych 24 miesięcy prowadzenia działalności), tj. zgodnie z art. 18a ust. 1 oraz art. 18 ust. 8 ustawy o sus.

W toku prowadzonego postępowania korespondencja kierowana do odwołującego na adres zamieszkania wynikający z bazy danych ZUS – ul. (...) w P. została zwrócona z adnotacją poczty „adresat wyprowadził się”. Korespondencja kierowana na adres ul. (...) C. została zwrócona z adnotacją poczty „zdjęty z ewidencji SW 19.03.2010 r.”. Ponadto z (...) Biura (...) uzyskano informację, że obecny adres pobytu stałego to ul. (...) P.. W tej sytuacji, na wniosek organu rentowego, Sąd Rejonowy Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu Wydział IV Rodzinny i Nietletnich postanowieniem z dnia 6 sierpnia 2013 r. ustanowił dla M. G. jako osoby nieznanej z miejsca pobytu kuratora w osobie M. S. prowadzącej Kancelarię Adwokacką w G., celem reprezentowania w postępowaniu administracyjnym. Pismem z dnia 1 października 2013 r. M. S. wniosła o ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za okres pierwszych 24 miesięcy prowadzenia działalności przez M. G. w wysokości odpowiadającej 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalenie faktycznego okresu prowadzenia działalności oraz przyznanie wynagrodzenia z tytułu wykonywania funkcji kuratora osoby nieobecnej w postępowaniu administracyjnym. /vide: decyzja w aktach ZUS/

Dnia 25 listopada 2013 r., w formie i terminie przewidzianym prawem, odwołanie od powyższej decyzji wniosła M. S., kurator reprezentujący M. G.. W odwołaniu wniosła o zmianę decyzji poprzez ustalenie okresu podlegania przez ubezpieczonego obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od dnia 27 sierpnia 2007 r. do maja 2012 r. z wyłączeniem okresu przebywania przez ubezpieczonego w Zakładzie Karnym C. oraz przyznanie od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu VIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych, względnie od organu ZUS I Oddział w P. wynagrodzenia za wykonywanie funkcji kuratora osoby nieobecnej w postępowaniu przed tut. Sądem.

W uzasadnieniu podniesiono, że ubezpieczony przebywał w Zakładzie Karnym C., a od maja 2012 r. nie przebywa pod adresem podanym jako adres prowadzonej działalności gospodarczej. Zdaniem kuratora wskazuje to, iż M. G. faktycznie zaprzestał wykonywania działalności gospodarczej, pomimo, iż formalnie nadal widnieje w rejestrze przedsiębiorców. W okresie odbywania kary pozbawienia wolności nie mógł prowadzić firmy, jako że ze względu na warunki izolacji więziennej byłoby to niemożliwe. Ponadto sam wpis w rejestrze przedsiębiorców nie może mieć wyłącznego znaczenia, jeżeli wiadomo, że płatnik przebywał w zakładzie karnym, więc w tym okresie nie prowadził działalności. Nadto, skoro od maja 2012 r. wiadomo, że wyprowadził się z adresu stanowiącego miejsce wykonywania jego działalności, należy wnioskować, że co najmniej od tego czasu płatnik zaprzestał wykonywania tej działalności. / vide: odwołanie k. 2-3 akt/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddaleniem przytaczając argumentację prawną i faktyczną zaprezentowaną w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo organ rentowy wskazał, iż fakt przebywania w zakładzie karnym

nie przesądza o tym, że działalność w tym czasie nie była prowadzona, bowiem w okresie przebywania w zakładzie karnym działalność mogła być prowadzona w imieniu M. G. i na jego rachunek. /vide: odpowiedź na odwołanie k. 4-6 akt/

Zarządzeniem z dnia 22 lipca 2016 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu ustanowił dla nieznanego z miejsca pobytu odwołującego M. G. kuratora w osobie adwokat M. S., celem reprezentowania M. G. jako odwołującego w niniejszej sprawie. /vide: zarządzenie k. 76 akt/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Z dniem 27 sierpnia 2007 r. M. G. zarejestrował pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą (...), której przedmiotem była sprzedaż hurtowa i detaliczna samochodów osobowych i furgonetek.

Natomiast z dniem 11 maja 2012 r. odwołujący dokonał zmiany we wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, wskazując jako firmę(...) Siedziba działalności mieściła się w P. przy ul. (...).

W związku z zarejestrowaniem działalności gospodarczej odwołujący nie dokonał zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego. Nie składał także dokumentów rozliczeniowych. Natomiast w Urzędzie Skarbowym P. odwołujący przedłożył zeznanie podatkowe PIT-37 za rok 2008. Ponadto nie zaewidencjonowano zeznań z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, a w systemie nie odnotowano przerw w jej prowadzeniu. Brak jest także informacji o likwidacji działalności.

dowód: dokumenty w aktach organu rentowego; pismo Naczelnika US z dnia 13.07.2014 r. (k. 27a)

Odwołujący odbywał karę pozbawienia wolności w następujących okresach:

- od dnia 3 października 1996 r. do dnia 25 lipca 1997 r.,
- od dnia 20 lipca 2000 r. do dnia 26 marca 2001 r.,
- od dnia 20 kwietnia 2009 r. do dnia 19 maja 2010 r.,
- od dnia 5 września 2013 r. do dnia 7 sierpnia 2014 r.

dowód: karta informacyjna o pobytach i orzeczeniach (k. 20-21, 58-59)

Wobec braku możliwości ustalenia adresu zamieszkania i miejsca pobytu M. G., na wniosek organu rentowego, Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu postanowieniem z dnia 6 sierpnia 2013 r. ustanowił dla nieznanego z miejsca pobytu M. G. ostatnio zamieszkałego w P. ul. (...), kuratora w osobie adwokat M. S. prowadzącej Kancelarię Adwokacką w G. celem reprezentowania interesów w/w osoby w postępowaniu w sprawie podlegania ubezpieczeniom społecznym przez w/w z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności.

Pismem z dnia 1 października 2013 r. kurator wniosła o ustalenie podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne: emerytalne, rentowe, wypadkowe i Fundusz Pracy za okres od dnia 27 sierpnia 2007 r. do dnia 26 sierpnia 2009 r. w wysokości odpowiadającej 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalenie faktycznego okresu prowadzenia działalności gospodarczej przez ubezpieczonego. Zdaniem kuratora należy przyjąć, iż odwołujący już faktycznie działalności nie prowadzi, pomimo, że nadal widnieje ona w ewidencji. Nie można jednak ustalić miejsca pobytu M. G.. Brak jest także dowodu na okoliczność, że działalność faktycznie cały czas była prowadzona. Data końcowa podlegania ubezpieczeniom winna być ustalona po dniu 11 maja 2012 r., albowiem w tym dniu dokonano zmiany we wpisie w ewidencji. Odnośnie wysokości naliczonej podstawy wymiaru składek, kurator powołała się na treść art. 18a ust. 1 ustawy o sus.

Pismem z dnia 11 października 2013 r., sprostowanym pismem z dnia 22 października 2013 r. organ rentowy określił podstawę wymiaru składek za okres od sierpnia 2007 r., wykazując przy tym przez okres pierwszych 24 miesięcy składkę w wysokości 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia.

dowód: dokumenty w aktach organu rentowego

W toku postępowania Sąd ustalił w systemie PESEL SAD, iż odwołujący posiada stały adres zameldowania przy ul. (...) w P..

Ponadto Sąd zwrócił się do Zakładu Karnego w C. o wskazanie adresu, który został podany przez odwołującego w dniu opuszczenia zakładu karnego.

W piśmie z dnia 9 września 2015 r. Dyrektor Zakładu Karnego poinformował, iż M. G. podał adres po zwolnieniu: S. 128m. Pomimo skierowania na w/w adres korespondencji wróciła z adnotacją „nie zastano” (k. 66, 67, 68, 69). Natomiast z wywiadu przeprowadzonego przez Posterunek Policji w M. wynika, iż w S. przy ul. (...) brak jest posesji o numerze (...), a ostatnim numerem jest numer (...) i jest to pole namiotowe (...) prowadzone przez W. A., któremu M. G. jest nieznan.

Sąd skierował korespondencję także na adres ul. (...) P.. Korespondencja ta została zwrócona z adnotacją „zwrot nie podjęto w terminie” (k. 67). Z wywiadu przeprowadzonego przez dzielnicowego wynika, iż pod wskazanym adresem brak jest jakichkolwiek zabudowań.

dowód: wydruki z systemu (k. 28, 49); pismo z dnia 12.05.2016 r. (k. 74); notatka urzędowa z dnia 19.07.2016 r. (k. 78)

Kurator podejmowała próby kontaktu z odwołującym na adres e-mail. Próby te okazały się bezskuteczne – korespondencja wracała z adnotacją „adres nieprawidłowy”.

dowód: wydruk z poczty elektronicznej (oświadczenie kuratora na rozprawie k. 48)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego i aktach niniejszej sprawy.

Sąd uznał za w pełni wiarygodne i przydatne dla potrzeb niniejszego postępowania **dokumenty** zgromadzone w aktach sprawy oraz w aktach pozwanego organu rentowego. Przedmiotowe dokumenty zostały sporządzone przez osoby do tego powołane w ramach przysługujących im kompetencji oraz w przewidzianej prawem formie. Ich forma ani treść nie były kwestionowane przez strony procesu, a Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 ustawy o sus, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu podlegają, w szczególności osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność.

Zgodnie z art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy o sus, za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Zgodnie z art. 13 pkt 4 ustawy o sus, osoby prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Konsekwencją podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jest obowiązek uiszczania składek i to w ustawowym terminie, jak i wysokości. Na płatniku składek, którym jest osoba prowadząca działalność gospodarczą spoczywa powinność naliczenia i odprowadzenia do organu rentowego stosownych składek na ubezpieczenia społeczne oraz na Fundusz Pracy i to zgodnie z art. 32 i art. 46 ustawy o sus.

Zgodnie z art. 18a ust. 1 ustawy o sus, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Zgodnie z art. 23 uat. 1 ustawy o sus, od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2013 r. poz. 613, ze zm.).

Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 1c ustawy o świadczeniach..., obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, w tym osoby prowadzące działalność pozarolniczą, z wyłączeniem osób które zawiesiły działalność.

Przedmiotem sporu było to, czy odwołujący M. G. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie od dnia 27 sierpnia 2007 r. oraz czy jest zobowiązany do opłacenia z tego tytułu składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1829 ze zm.: dalej: ustawa o swobodzie...), działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o swobodzie..., przedsiębiorca może podjąć działalność gospodarczą w dniu złożenia wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo po uzyskaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Cechą działalności gospodarczej jest jej wykonywanie w sposób ciągły na rachunek i ryzyko osoby prowadzącej działalność gospodarczą. Prowadzenie działalności występuje zarówno w okresach faktycznego wykonywania usług, jak też w okresach wykonywania innych czynności związanych z tą działalnością – takich jak: poszukiwanie nowych klientów, promowanie swoich usług, remont lokalu, a zatem podejmowania wszelkich działań, które zmierzają do stworzenia właściwych warunków do wykonywania działalności gospodarczej. Przedsiębiorca sam dysponuje swoim czasem przeznaczonym na wykonywanie działalności i może go wykorzystać na bezpośrednie świadczenie usług, a także na czynności pomocnicze zmierzające w przyszłości do efektywnego wykonywania działalności zarobkowej. W orzecznictwie i doktrynie podkreśla się, że istotnym elementem działalności gospodarczej jest jej prowadzenie na własny rachunek i ryzyko przedsiębiorcy, co oznacza, że nie można sprowadzać prowadzenia działalności gospodarczej do wykonywania tylko takich czynności, które przynoszą dochód.

Prowadzenie działalności pozarolniczej (gospodarczej) w rozumieniu przepisu art. 13 ust. 4 ustawy o sus obejmuje nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych (por. wyrok SA w Białymstoku z dnia 17.12.2003 r., III AUa 1531/03).

Ubezpieczenie z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej powstaje z mocy prawa. Używane w decyzjach sformułowanie „obejmuje ubezpieczeniem społecznym”, nie zmienia faktu, że ubezpieczenie społeczne powstaje z mocy prawa, a decyzja organu rentowego ma charakter deklaratoryjny, potwierdzający powstanie tego prawa w momencie ziszczenia się ustawowych przesłanek. Przepis art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 13 pkt 4 ustawy o sus konstruuje obowiązek podlegania osób prowadzących pozarolniczą działalność ubezpieczeniom z mocy ustawy od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności. Decyzja wydawana

jest na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 2 ustawy o sus i nie jest decyzją kształtującą prawa i obowiązki, a jedynie decyzją potwierdzającą przebieg ubezpieczeń. Innymi słowy, o obowiązku ubezpieczenia przesądzają przepisy prawa, a nie wola ubezpieczonego lub organu rentowego. Obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą wynika z faktycznego prowadzenia tej działalności. Analogiczne postrzeganie w/w kwestii zostało ugruntowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który w wyroku z dnia 25 listopada 2005 r. (I UK 80/05) wskazał, że w art. 13 pkt 4 ustawy o sus chodzi o faktyczne wykonywanie działalności pozarolniczej, w tym gospodarczej, co oznacza, że wykonywanie tejże działalności, to rzeczywista działalność o cechach określonych w przywołanym art. 2 ust. 1 ustawy o swobodzie..., czyli działalność zarobkowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

Określenie przez samego przedsiębiorcę daty rozpoczęcia działalności wpisywanej do ewidencji powoduje istnienie domniemania faktycznego, że z tą datą działalność została podjęta i była prowadzona do czasu jej wykreślenia. O prowadzeniu działalności gospodarczej nie decyduje jednak sam w sobie wpis do ewidencji, a fakt jej prowadzenia. Prowadzenie działalności obejmuje przy tym nie tylko wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, ale także czynności zmierzających do zaistnienia takich czynności gospodarczych – czynności przygotowawcze i organizacyjne (uzyskanie pozwoleń czy wpisów do ewidencji, uzyskanie lokalu, jego adaptacja i wyposażenie, zakup towaru, którym się zamierza handlować, ewentualna reklama, zatrudnienie pracowników czy obsługi księgowej, prawnej, znalezienie klientów, itp.). Prowadzenie działalności występuje zarówno w okresach faktycznego wykonywania usług oraz w okresach wykonywania innych czynności związanych z tą działalnością, takich jak poszukiwanie nowych klientów, promowanie swoich usług, czyli podejmowania wszelkich działań, które zmierzają do stworzenia właściwych warunków do wykonywania działalności gospodarczej. Przedsiębiorca sam dysponuje swoim czasem przeznaczonym na wykonywanie działalności i może go wykorzystać na bezpośrednie świadczenie usług, a także na czynności pomocnicze zmierzające w przyszłości do efektywnego wykonywania działalności zarobkowej. Prowadzeniem działalności gospodarczej jest również faktyczne niewykonywanie działalności w czasie oczekiwania na kolejne zamówienie, czy kolejnego klienta.

Sąd ustalił, iż odwołujący z dniem 27 sierpnia 2007 r. zarejestrował pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą (...), której przedmiotem była sprzedaż hurtowa i detaliczna samochodów osobowych i furgonetek. Z dniem 11 maja 2012 r. odwołujący dokonał zmiany we wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, wskazując jako firmę „(...)”. W związku z zarejestrowaniem działalności gospodarczej odwołujący nie dokonał zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego. Nie składał także dokumentów rozliczeniowych. Urząd Skarbowy P. wskazał, że odwołujący przedłożył zeznanie podatkowe PIT-37 za rok 2008. Natomiast z karty o pobytach i orzeczeniach z Zakładu Karnego w C. wynika, że odwołujący odbywał kary pozbawienia wolności w okresach: od dnia 3 października 1996 r. do dnia 25 lipca 1997 r., od dnia 20 lipca 2000 r. do dnia 26 marca 2001 r., od dnia 20 kwietnia 2009 r. do dnia 19 maja 2010 r. oraz od dnia 5 września 2013 r. do dnia 7 sierpnia 2014 r.

W toku postępowania sądowego nie udało się ustalić aktualnego miejsca pobytu odwołującego – w szczególności z adnotacją „nie zastano” zwracano korespondencję kierowaną pod adres ul. (...) P., czyli adres wynikający z wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd doszedł do przekonania, iż zasadne jest wyłącznie odwołującego z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w okresach odbywania kary pozbawienia wolności. Fakt pozbawienia wolności obala domniemanie, aby w tych okresach odwołujący faktycznie prowadził działalność. Zatem, w tych okresach następuje odwrócenie domniemania, że osoba wpisana jako przedsiębiorca do ewidencji działalności gospodarczej, o ile nie zawiesiła tej działalności, faktycznie ją prowadzi. Twierdzenie (raczej: sugestia) organu rentowego, że w okresach pozbawienia wolności, działalność mogła być prowadzona w imieniu M. G. i na jego rachunek – nie zostało wykazane. Zaznaczyć należy, że z pism kierowanych przez Urząd Skarbowy P., zarówno w toku postępowania przed organem rentowym oraz w postępowaniu sądowym, wynika, że nie zaewidencjonowano zeznań z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, a w systemie nie odnotowano przerw w jej prowadzeniu. Brak jest także informacji o likwidacji działalności.

Powyższe oznacza także, że odwołujący nie jest także zobowiązany do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za okresy, za które tym ubezpieczeniom nie podlega, tj. okresy odbywania kar pozbawienia wolności.

Analiza poczynionych ustaleń faktycznych, jak i treści obowiązujących przepisów prowadzi do konkluzji, że M. G. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej w okresach:

- od dnia 27 sierpnia 2007 r. do dnia 19 kwietnia 2009 r. (dzień poprzedzający pozbawienie wolności)

oraz

- od dnia 20 maja 2010 r. (dzień następujący po zakończeniu odbywania kary pozbawienia wolności) do dnia 4 września 2013 r. (dzień poprzedzający ponowne pozbawienie wolności).

Zaznaczyć należy, że podleganie ubezpieczeniom społecznym odnośnie w okresie do dnia 31 maja 2012 r., nie było przedmiotem sporu (vide: oświadczenie procesowe kuratora odwołującego na rozprawie dnia 20.12.2016 r. – k. 99).

Natomiast podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (kolumna 1) i ubezpieczenie zdrowotne (kolumna 2) za okresy podlegania tym ubezpieczeniom, ustalona w oparciu o zestawienie hipotetyczne przedstawione przez organ rentowy (vide: dokument – k. 103), nie zakwestionowane przez odwołującego (vide: pismo kuratora z dnia 24.01.2017 r. – k. 109) przedstawia się następująco:

okres	kolumna 1	kolumna 2
08/2007	45,29 zł	2.053,34 zł
09-11/2007	280,80 zł	2.109,46 zł
12/2007	280,80 zł	2.168,30 zł
01-02/2008	337,80 zł	2.168,30 zł
03-05/2008	337,80 zł	2.328,80 zł
06-08/2008	337,80 zł	2.287,40 zł
09-11/2008	337,80 zł	2.364,27 zł
12/2008	337,80 zł	2.392,76 zł
01-02/2009	382,80 zł	2.392,76 zł
03/2009	382,80 zł	2.491,57 zł

04/2009	242,44 zł	2.491,57 zł
05/2010	730,68 zł	2.592,46 zł
06-12/2010	1.887,60 zł	2.592,46 zł
01-12/2011	2.015,40 zł	2.704,31 zł
01-12/2012	2.115,60 zł	2.828,31 zł
01-08/2013	2.227,80 zł	2.908,13 zł
09/2013	297,04 zł	2.908,13 zł

W związku z powyższym, na podstawie w/w przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję odnośnie do ustalenia okresów podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i ustalenia podstawy wymiaru składek, orzekając jak w punkcie 1. (a) i (b) sentencji wyroku.

W pozostałym zakresie, w szczególności odnośnie do podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w okresie po maju 2012 r., Sąd orzekł wbrew stanowisku kuratora odwołującego i oddalił odwołanie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc, orzekając jak w punkcie 2. sentencji wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 144 kpc, ustalając wysokość wynagrodzenia adw. M. S. za pełnienie czynności kuratora dla odwołującego nieznanego z miejsca pobytu na podstawie § 2 ust. 3, § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. 2013 r., poz. 461 ze zm.) w zw. z § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. z 2013 r., poz. 1476). Na tej podstawie przyznano kuratorowi ze środków Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu wynagrodzenie w kwocie 73,80 zł brutto., orzekając jak w punkcie 3. sentencji wyroku.

/-/ Maciej Nawrocki